

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 864/2022
20.12.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић, Надежде Видић, др Илије Зиндовића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Сомбору Гж 1487/21 од 22.10.2021. године, у седници одржаној 20.12.2023. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Сомбору Гж 1487/21 од 22.10.2021. године, као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Вишег суда у Сомбору Гж 1487/21 од 22.10.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П 187/2020 од 02.02.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му по основу нематеријалне штете за душевне болове због умањења животне активности исплати 350.000,00 динара са законском затезном каматом од дана подношења тужбе, 28.01.2020. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова поступка плати 9.000,00 динара са каматом од дана извршности одлуке до исплате.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Гж 1487/21 од 22.10.2021. године, ставом првим изреке, жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка одбијен је.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), Врховни суд је утврдио да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији, као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. ЗПП, имајући у виду врсту спора,

садржину тражене судске заштите, начин пресуђења и разлоге које су нижестепени судови дали за своје одлуке.

Правноснажном пресудом одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете на име душевних болова због умањења животне активности, због застарелости потраживања. Ово, јер је штета проузрокована припадницима бивше ЈНА у оружаним сукобима са паравојним формацијама бивших република СФРЈ до дана њиховог међународног признања од стране Генералне скупштине ОУН од 22.05.1992. године, проузроковане кривичним делом оружане побуне из члана 124. КЗ Југославије, због чега њено потраживање застарела у року од 15 година, прописаном за застарелост кривичног гоњења за то дело. Имајући у виду да је тужилац учествовао у оружаним сукобима, а да се повлачење јединица ЈНА и признање догодило у мају 1992. године, то су нижестепени судови применом члана 377. став 1. Закона о облигационим односима закључили да је потраживање тужиоца застарело, јер је тужилац тужбу ради накнаде нематеријалне штете за душевне болове због умањења животне активности, поднео 28.01.2020. године, након истека привилегованог рока застарелости потраживања. Побијана одлука донета је применом члана 377. став 1. Закона о облигационим односима и не одступа од судске праксе у предметима са чињеничним стањем и правним основом као у овој правној ствари. Наиме, на застарелост потраживања накнаде штете проузроковане кривичним делом није од утицаја моменат сазнања за коначан обим штете, јер је реч о року застарелости чијим протеком оштећени апсолутно губи право на потраживање накнаде штете.

Имајући у виду изнето, на основу члана 404. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије на основу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Чланом 468. став 1. ЗПП прописано је да спорови мале вредности у смислу одредаба ове главе јесу спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе. Према члану 479. став 6. ЗПП, против одлуке другостепеног суда којом је одлучено у спору мале вредности, ревизија није дозвољена.

Тужба у овој правној ствари поднета је 28.01.2020. године, а вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде је 350.000,00 динара. На дан подношења тужбе 1 евро је према средњем курсу Народне банке Србије износио 117,51 динар, због чега вредност предмета спора побијаног дела представља динарску противвредност од 2.978 евра. Како у конкретном случају вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то следи да је побијаном другостепеном пресудом одлучено о спору мале вредности, са којих разлога ревизија тужиоца није дозвољена, на основу члана 479. став 6. ЗПП.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић